

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LEASINGU

Sarajevo, februar 2016. godine

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LEASINGU

Član 1.

U Zakonu o leasingu ("Službene novine Federacije BiH", br. 85/08, 39/09 i 65/13) u članu 2. tačka d) iza riječi „prava“ dodaje se zarez i riječi: „a može biti i buduća stvar“.

Član 2.

U članu 5. iza stava (4) dodaju se novi st. (5), (6), (7) i (8) koji glase:

"(5) S obzirom na položaj i broj subjekata u poslu leasinga, leasing može biti direktni leasing, indirektni leasing i povratni leasing (sale and lease back).

(6) Direktni leasing je dvostrani pravni posao u kojem učestvuju samo dva subjekta, davalac leasinga koji je ujedno i dobavljač predmeta leasinga i korisnik leasinga.

(7) Indirektni leasing je višestrani pravni posao u kojem učestvuju tri subjekta, dobavljač predmeta leasinga, davalac leasinga i korisnik leasinga.

(8) Povratni leasing (sale and lease back) je pravni posao u kojem učestvuju samo korisnik leasinga i davalac leasinga, pri čemu korisnik leasinga prethodno u svojstvu dobavljača predmeta leasinga prodaje predmet leasinga davaocu leasinga kojeg potom davalac leasinga predaje na korištenje korisniku leasinga, uz obavezu korisnika leasinga na plaćanje naknade."

Član 3.

U članu 5a. stav (1) se briše.

Dosadašnji stav (2) postaje stav (1).

Član 4.

U članu 15. stav (1) tač. b) i c) riječi: „šest mjeseci“ zamjenjuju se riječima: „godinu dana“.

Član 5.

Iza člana 15. dodaje se novi član 15a. koji glasi:

„15a

Prestanak poslovanja leasing društva

(1) Leasing društvo može donijeti odluku o prestanku poslovanja kao leasing društvo i preregistrovati se kao drugo privredno društvo pod uslovom da u portfoliju nema važećih ugovora o leasingu ili pod uslovom da na drugo leasing društvo prenese svoje leasing poslovanje.

(2) Leasing društvo iz stava 1. ovog člana dužno je, prije upisa odluke o promjeni predmeta poslovanja u sudski registar, dobiti rješenje Agencije o ukidanju dozvole za obavljanje poslova leasinga.

(3) Agencija će donijeti rješenje o ukidanju dozvole kada, uz druge uslove potrebne za prestanak poslovanja leasing društva, utvrdi da su ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana.

(4) Ako leasing društvo donese odluku o prestanku poslovanja kao leasing društvo, a u portfoliju ima važećih ugovora o leasingu i u roku od šest mjeseci nije na drugo leasing društvo prenijelo svoje leasing poslovanje, Agencija će postupiti na način iz člana 85. stav 3. ovog Zakona. Leasing društvo ostaje pod nadzorom Agencije sve do okončanja procesa prijenosa portfolija na drugo leasing društvo ili do pokretanja postupka likvidacije od strane nadležnog suda.

(5) U slučaju prijenosa leasing poslovanja iz stava (1) ovog člana leasing društva koja učestvuju u tom postupku dužna su o toj namjeri u pisanoj formi obavijestiti Agenciju, obaviti prethodne konsultacije s Agencijom, te dobiti saglasnost Agencije za taj prijenos.“

Član 6.

U članu 29. iza stava (5) dodaju se novi st. (6) i (7) koji glase:

„(6) Uprava leasing društva može ovlastiti prokuristu (jednog ili više njih) za zastupanje leasing društva, odnosno sklapanje ugovora i poduzimanje pravnih radnji u ime i za račun leasing društva koje proizlaze iz djelatnosti leasing društva, ali samo zajedno sa barem jednim članom uprave leasing društva.

(7) Uslovi koje treba ispunjavati lice kojem se daje prokura, ovlašteno tijelo za dodjelu prokure, vrsta i način davanja prokure, obim, ovlaštenja iz prokure, uključujući i ograničenja u poduzimanju radnji od strane prokurista, utvrđuju se osnivačkim aktom leasing društva.“

Član 7.

U članu 30. stav (1) tačka c) iza riječi „Federaciji“ dodaju se riječi: „niti je prokurista u nekom drugom pravnom licu,“.

Iza tačke d) dodaju se nove tač. e), f), g) i h) koje glase:

„e) za koje je na osnovu dosadašnjeg ponašanja moguće opravdano zaključiti da će odgovorno i savjesno obavljati poslove člana uprave leasing društva;

f) nije bilo razriješeno dužnosti člana uprave leasing društva po nalogu Agencije iz člana 83. stav 2. ovog Zakona;

g) ima dobar ugled i nad čijom imovinom ne postoji upisan teret od strane nadležnog organa

h) nije pravosnažno osuđeno za prekršaj ili krivično djelo koje predstavlja grubo i trajno kršenje propisa iz djelatnosti Agencije ili drugog nadležnog tijela na finansijskom tržištu i“

Dosadašnja tačka e) postaje tačka i).

Član 8.

Iza člana 30. dodaju se novi čl. 30a., 30b., 30c. i 30d. koji glase:

"30a.

Saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva

(1) Članom uprave leasing društva može biti imenovano samo lice koje od Agencije dobije saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva.

(2) Zahtjev za izdavanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana podnosi kandidat za člana uprave leasing društva uz obavezno priloženu odluku u pisanoj formi ili saglasnost organa u leasing društvu nadležnog za imenovanje članova uprave za mandat koji ne može biti duži od četiri godine.

(3) U postupku odlučivanja o prethodnoj saglasnosti, Agencija izdaje prethodnu saglasnost iz stava (1) ovog člana na rok predloženog trajanja mandata.

(4) Zahtjevu iz stava (2) ovog člana moraju se priložiti dokazi o ispunjavanju uslova iz člana 30. ovog Zakona.

(5) U postupku odlučivanja o prethodnoj saglasnosti iz stava (1) ovog člana, Agencija može zatražiti da kandidat za člana uprave leasing društva predstavi program vođenja poslova leasing društva za razdoblje mandata na koje se imenuje član uprave.

(6) Lice koje je dobilo saglasnost Agencije za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva prije imenovanja na funkciju člana uprave drugog leasing društva mora ponovno dobiti saglasnost Agencije.

(7) Kada nadležni organ leasing društva želi ponovno imenovati lice koje je već dobilo saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva, kandidat za člana uprave leasing društva uz priloženu odluku u pisanoj formi ili saglasnost organa u leasing društvu nadležnog za imenovanje članova uprave dužan je Agenciji podnijeti zahtjev za izdavanje saglasnosti iz stava 2. ovog člana za novi mandat najmanje tri mjeseca prije isteka mandata člana uprave.

(8) Lice koje je već dobilo saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva i koje nadležni organ leasing društva želi ponovo imenovati dužno je ponovo proći postupak propisan ovim Zakonom.

30b.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva

Agencija će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva ako:

- a) predloženo lice ne ispunjava uslove propisane odredbama člana 30. ovog Zakona,
- b) Agencija raspolaže objektivnim i dokazivim razlozima zbog kojih se može pretpostaviti da bi djelatnosti i poslovi kojima se lice bavi ili se bavilo, predstavljali prijetnju upravljanju leasing društvom u skladu s pravilima o upravljanju rizicima, organizacijskim i drugim zahtjevima iz ovog Zakona, kao i druge zakonske i podzakonske regulative,
- c) su u zahtjevu za izdavanje saglasnosti navedeni podaci netačni, neistiniti ili podaci koji dovode u zabludu.

30c.

Oduzimanje saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva

(1) Agencija će rješenjem oduzeti saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva ako:

- a) lice u roku od šest mjeseci od dana izdavanja saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave ne bude imenovano i ne stupi na dužnost člana uprave leasing društva na koje se saglasnost odnosi, a postupak izdavanja saglasnosti je bio spojen s postupkom izdavanja odobrenja za obavljanje poslova leasinga,
- b) lice u roku od tri mjeseca od izdavanja saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave ne bude imenovano i ne stupi na dužnost člana uprave leasing društva,
- c) licu prestaje funkcija člana uprave leasing društva na koju se saglasnost odnosi,
- d) licu prestane radni odnos s leasing društvom na koje se saglasnost odnosi, s danom prestanka radnog odnosa, odnosno istekom mandata člana uprave na koji se saglasnost odnosi,
- e) član uprave ne ispunjava uslove pod kojim mu je saglasnost izdata,
- f) je saglasnost izdata uslijed prešućivanja bitnih činjenica ili na temelju neistinitih, netačnih podataka i podataka koji dovode u zabludu, odnosno na neki drugi nepropisan način,
- g) je član uprave leasing društva ozbiljno i sistemski kršio ovaj Zakon, propise donesene na osnovu ovog Zakona i druge zakonske propise, a naročito ako je zbog toga ugrožena likvidnost ili održavanje kapitala leasing društva,
- h) član uprave nije osigurao provođenje ili nije proveo nadzorne mjere koje je naložila Agencija,
- i) član uprave nije osigurao adekvatnu organizacijsku strukturu ili sistem upravljanja rizicima leasing društva,
- j) su prestali postojati uslovi iz odredbi propisa o privrednim društvima za člana uprave,
- k) se utvrdi da je član uprave u sukobu interesa zbog kojeg ne može ispunjavati obaveze i dužnosti sa pažnjom urednog i savjesnog privrednika,
- l) član uprave redovno ne ispunjava obavezu utvrđivanja i ocjenjivanja efikasnosti politika, mjera i internih procedura vezanih za usklađenost leasing društva s ovim Zakonom ili obavezu poduzimanja odgovarajućih mjera u cilju ispravljanja nedostataka, odnosno nepravilnosti u poslovanju leasing društva.

(2) Izuzetno, u slučajevima iz stava (1), tač. h), i), k) i l) ovog člana, Agencija može umjesto oduzimanja rješenja donijeti rješenje kojim će privremeno zabraniti obavljanje funkcije člana uprave leasing društva.

(3) O tužbama protiv rješenja Agencije iz stava 1. ovog člana nadležni sud odlučit će u hitnom postupku.

30d.

Pravne posljedice ukidanja saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva

(1) Ako Agencija ukine saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave, leasing društvo obavezno je bez odgode donijeti odluku o opozivu imenovanja tog člana uprave.

(2) Ako je članu uprave ukinuta saglasnost za obavljanje funkcije člana uprave ili u drugim slučajevima prijevremenog prestanka mandata člana uprave, nadležni organ prema osnivačkom aktu leasing društva dužan je u roku od 90 dana od dana prestanka funkcije

člana, odnosno članova uprave pribaviti saglasnost Agencije i imenovati novog člana, odnosno nove članove uprave, ako leasing društvo ne bi imalo minimalan broj članova uprave u skladu s osnivačkim aktom i/ili ovim Zakonom.

(3) Agencija objedinjuje oba postupka ako je protiv člana uprave započeo postupak za ukidanje saglasnosti za člana uprave u slučaju iz člana 30c. stav (1) tačka g) ovog Zakona, a zbog kojeg je protiv leasing društva započet postupak za ukidanje odobrenja za obavljanje poslova leasinga.

(4) U slučaju kada uprava leasing društva nije u punom sastavu ili kad članovi uprave leasing društva ne mogu obavljati svoju funkciju iz nekih drugih razloga koji nisu navedeni u stavu (2) ovog člana, nadležni organ prema osnivačkom aktu leasing društva može, bez prethodne saglasnosti Agencije, jednokratno imenovati članove nadzornog odbora za zamjenike članova uprave i to najviše na rok od tri mjeseca, ako je to nužno zbog osiguranja poslovanja leasing društva i otklanjanja štetnih posljedica za leasing društvo i o tome u roku od 3 dana od dana imenovanja u pisanoj formi obavijestiti Agenciju."

Član 9.

U članu 48. iza stava (8) dodaje se novi stav (9) koji glasi:

"(9) Ako je prema propisu kojim se uređuju prekršaji, za prekršaj koji je u neposrednoj vezi sa korištenjem predmeta leasinga odgovoran vlasnik predmeta leasinga, a predmet leasinga u vrijeme počinjenja prekršaja nije bio u posjedu davaoca leasinga u svrhu utvrđivanja postojanja prekršaja i prekršajne odgovornosti, smatrat će se da je korisnik leasinga vlasnik predmeta leasinga."

Član 10.

U članu 52. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Ugovorom o leasingu ne smatra se:

- a) ugovor o zakupu zaključen u smislu Zakona o obligacionim odnosima;
- b) ugovor kojim se definiše davanje u zakup pokretne ili nepokretne stvari, a koji nije zaključen u skladu sa odredbama ovog Zakona."

Član 11.

U članu 55. stav (1) riječi: "na povrat predmeta leasinga" zamjenjuju se riječima: "oduzeti predmet leasinga."

Član 12.

U članu 58. stav (3) na kraju teksta iza riječi „vozilima“ dodaju se riječi: „i u skladu sa stavom (2) ovog člana."

Član 13.

U članu 59. stav (2) broj "30" zamjenjuje se brojem "60".

Član 14.

U članu 60. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Upravljanje rizicima je sveobuhvatan proces, odnosno skup postupaka, metoda i tehnika za identifikaciju, mjerenje i procjenu te upravljanje i ovladavanje rizicima kojima je leasing društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju, uključujući i izvještavanje o istim. Leasing društvo dužno je uspostaviti sveobuhvatan i efikasan sistem upravljanja rizicima u skladu s vrstom, obimom i složenosti svog poslovanja, koji mora uključivati najmanje:

- a) strategije, politike, postupke i mjere upravljanja rizicima;
- b) tehnike mjerenja rizika;
- c) podjelu odgovornosti u vezi sa upravljanjem rizicima."

Član 15.

Iza člana 60. dodaju se novi čl. 60a. i 60b. koji glase:

„60a.

Opći organizacioni zahtjevi

(1) Uzimajući u obzir vrstu i složenost poslovanja, leasing društvo dužno je uspostaviti, provoditi te redovno ažurirati, procjenjivati i nadzirati efikasne i primjerene:

- a) postupke odlučivanja i organizacionu strukturu koja jasno i na dokumentovan način utvrđuje linije odgovornosti i dodjeljuje funkcije i odgovornosti;
- b) mehanizme internih kontrola, namijenjene osiguranju usklađenosti sa ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona i drugih propisa, te internim odlukama, procedurama i postupcima na svim nivoima leasing društva;
- c) evidencije svih internih akata, kao i njihovih izmjena;
- d) administrativne i računovodstvene procedure i postupke te sistem izrade poslovnih knjiga i finansijskih izvještaja, kao i procedure i postupke vođenja i čuvanja poslovne dokumentacije koje će osigurati istinit i fer prikaz finansijskog stanja društva u skladu sa svim važećim računovodstvenim propisima;
- e) mjere i postupke za ispravan rad, nadzor i zaštitu informacionog sistema društva i
- f) mjere i postupke za očuvanje cjelovitosti, dostupnosti i povjerljivosti informacija.

(2) Leasing društvo dužno je u okviru mehanizma interne kontrole, uzimajući u obzir vrstu, obim i složenost svog poslovanja, te vrstu i obim usluga koje pruža i obavlja, uspostaviti vlastitu funkciju upravljanja rizicima i funkciju interne revizije, koja nezavisno i objektivno procjenjuje sistem internih kontrola, daje nezavisno i objektivno stručno mišljenje i savjete za unapređenje poslovanja s ciljem poboljšanja poslovanja leasing društva, uvodeći sistematičan, disciplinovan pristup procjenjivanju i poboljšanju djelotvornosti upravljanja rizicima, kontrole i korporativnog upravljanja.

Član 60b.

Izdvajanje poslovnih procesa leasing društva (eksternalizacija)

(1) Leasing društvo može izdvojiti (eksternalizovati) određene poslovne procese kojima se podržava obavljanje osnovne djelatnosti leasing društva na način da ih, na osnovu

ugovora u pisanoj formi, prenese na drugo lice. Izdvajanje poslovnih procesa je ugovorno povjeravanje obavljanja radnji, usluga ili aktivnosti drugom licu koje bi inače obavljalo leasing društvo. Pružalac usluga može biti bilo koje fizičko ili pravno lice koje je prema propisima države u kojoj obavlja djelatnost ovlašteno obavljati poslove koji su predmet izdvajanja.

(2) Leasing društvo ne smije eksternalizovati djelatnost pružanja leasing usluga za koje je dobilo dozvolu za rad od strane Agencije.

(3) Ugovorom o izdvajanju poslovnih procesa mora biti ugovoreno da je lice na koje se prenose poslovni procesi leasing društva dužno omogućiti provođenje nadzora od strane Agencije nad prenesenim poslovnim procesima. Leasing društvo dužno je uspostaviti odgovarajući sistem upravljanja rizicima koji su povezani s izdvojenim poslovnim procesima.

(4) Odgovornost leasing društva prema trećim licima ni u kojem slučaju se ne smije prenijeti na pružaoce usluga.

(5) Leasing društvo ne smije eksternalizovati prava i obaveze organa upravljanja, kao ni kontrolne funkcije leasing društva (kreditna funkcija i funkcija rizika, interna revizija i sl.).

(6) Izuzetno od stava (5) ovog člana, leasing društvo smije eksternalizovati segmente funkcije interne revizije koje se odnose na reviziju informacionih tehnologija i druge specifične vrste interne revizije.

(7) Leasing društvo dužno je osigurati da izdvajanje poslovnih procesa na drugo lice ne narušava:

- a) obavljanje redovnog poslovanja leasing društva;
- b) djelotvorno upravljanje rizicima leasing društva;
- c) sistem internih kontrola leasing društva;
- d) mogućnost obavljanja nadzora od strane Agencije.

(8) Agencija je ovlaštena zabraniti izdvajanje određenih poslovnih procesa ili zahtijevati ispunjavanje dodatnih uslova ako procijeni da bi takvo izdvajanje poslovnih procesa moglo onemogućiti ili otežati djelotvorno i kontinuirano ispunjavanje uslova iz stava 3. ovog člana.

(9) Agencija će posebnim aktom propisati uslove i kriterije za izdvajanje poslovnih procesa (eksternalizaciju).“

Član 16.

U članu 70. dodaju se nove tač. a) i b) koje glase:

- „a) preporuku upravi leasing društva;
- b) opomenu;“

Tačka d) se briše.

Dosadašnje tač. a), b) i c) postaju tač. c), d) i e).

Član 17.

Iza člana 78. – u poglavlju III- MJERE U OTKLANJANJU NEZAKONITOSTI I NEPRAVILNOSTI, dodaju se novi čl. 78a. i 78b. koji glase:

„Član 78a.

Preporuke upravi leasing društva

(1) Kada Agencija u okviru nadzora te provjere i procjene finansijske stabilnosti i položaja leasing-društva, kao i provjere i procjene rizika kojima je leasing društvo izloženo ili

bi moglo biti izloženo u svom poslovanju utvrdi slabosti, manjkavosti, nedostatke i nepravilnosti koje nemaju značaj kršenja ovog Zakona ili propisa donesenih na osnovu njega, te drugih zakona i propisa donesenih na osnovu istih ili ako Agencija smatra potrebnim da leasing društvo poduzme radnje i aktivnosti radi poboljšanja poslovanja, finansijske stabilnosti i položaja te smanjenja rizika kojima je izloženo ili može biti izloženo u svom poslovanju, Agencija će izreći preporuke upravi leasing društva.

(2) Preporuke sadrže utvrđene i procijenjene značajne rizike i probleme kojima je leasing društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo, odnosno utvrđene slabosti, manjkavosti, nedostatke i nepravilnosti koje nemaju značaj kršenja propisa ovog Zakona te smjernice upravi društva za upravljanje u cilju otklanjanja istih, kao i u cilju poboljšanja poslovanja, finansijske stabilnosti i položaja te smanjenja rizika kojima je leasing društvo izloženo ili može biti izloženo u svom poslovanju.

(3) Uprava leasing društva dužna je Agenciji dostaviti plan, rokove i dinamiku postupanja po preporukama Agencije.

(4) Kako bi utvrdila poboljšanje poslovanja, finansijske stabilnosti i položaja te smanjenja rizika kojima je leasing društvo izloženo ili može biti izloženo u svom poslovanju, Agencija može provesti ponovni nadzor nad leasing društvom.

Član 78b.

Opomena

(1) Kad Agencija tokom nadzora utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti, a priroda i obim utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti nemaju značajan utjecaj i posljedice na poslovanje leasing društva Agencija može izreći opomenu leasing društvu.

(2) Opomena Agencije može sadržavati i nalog da leasing društvo ispravi utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti, te rokove u kojima je leasing društvo dužno to učiniti i dinamiku obavještanja Agencije o poduzetim radnjama i aktivnostima.

(3) Ako leasing društvo ne postupi po nalogu i u roku Agencije iz stava (2) ovog člana, Agencija će izdati rješenje za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti.

(4) Agencija je ovlaštena provesti ponovni nadzor nad leasing društvom u mjeri i obimu koje su potrebne da se utvrdi je li leasing društvo postupilo po nalogu Agencije iz stava (2) ovog člana, te jesu li utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene na odgovarajući način i u odgovarajućem obimu.“

Član 18.

Iza člana 83. dodaju se novo POGLAVLJE IV. i čl. 83a. i 83b. i novo POGLAVLJE V i čl. 83c., 83d. i 83e. koji glase:

"POGLAVLJE IV. NADZOR NAD DRUGIM LICIMA

83a.

Obavljanje leasinga bez dozvole

Agencija je ovlaštena provoditi i nadzor nad drugim licima za koja raspolaže podacima:

a) da osim drugih djelatnosti ili kao jedinu djelatnost obavljaju poslove leasinga, bez dozvole za obavljanje poslova leasinga izdate od strane Agencije;

b) da su korisnici leasinga koji su zaključili ugovor sa pravnim licem registrovanim van teritorije BiH.

83b.

Mjere nadzora

(1) Agencija u postupku nadzora iz člana 83a. ovog Zakona obavlja pregled poslovnih knjiga i druge dokumentacije nadziranih lica.

(2) Ako Agencija u postupku nadzora utvrdi da lice postupa na način iz člana 83a. ovog Zakona, tom će licu naložiti Rješenjem da otkloni nezakonitosti i nepravilnosti. U rješenju se nalažu mjere koje mogu obuhvatiti i obustavljanje zaključivanja novih ugovora o leasingu i/ili prijenos leasing poslovanja na leasing društvo koje posjeduje dozvolu za obavljanje poslova leasinga izdatu od strane Agencije.

Poglavlje V. POVJERLJIVI PODACI

Član 83c.

Opća odredba

Leasing društvo dužno je kao povjerljive čuvati sve podatke, informacije, činjenice i okolnosti za koje je saznalo u poslovanju s korisnikom leasinga, odnosno dobavljačem leasinga.

Član 83d.

Obaveza čuvanja povjerljivih podataka

(1) Vlasnici, članovi organa upravljanja, te radnici leasing društva, odnosno druga lica kojima su vezano za njihov rad u leasing društvu ili uz pružanje usluga za leasing društvo na bilo koji način dostupni podaci iz člana 83c. ovog Zakona ne smiju te podatke saopćavati trećim licima, iskoristiti ih protiv interesa leasing društva i njegovih klijenata ili omogućiti da ih koriste treća lica.

(2) Obaveza čuvanja povjerljivih podataka ne vrijedi u sljedećim slučajevima:

- a) ako korisnik leasinga, odnosno dobavljač leasinga u pisanoj formi pristane da se pojedini povjerljivi podaci saopće;
- b) ako nadležni sud ili drugo nadležno tijelo u pisanoj formi zahtijeva, odnosno naloži dostavljanje tih podataka radi utvrđivanja činjenica u krivičnom ili prekršajnom postupku ili za potrebe utvrđivanja činjenica nužnih za pokretanje takvih postupaka;
- c) u slučajevima određenima propisima koji uređuju sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma;
- d) ako su ti podaci potrebni u svrhu razjašnjavanja međusobnih pravnih odnosa između leasing društva i korisnika leasinga, odnosno dobavljača leasinga, odnosno drugih nosilaca prava iz ugovora o leasingu te između korisnika leasinga i trećih lica u sudskim postupcima, arbitražnim postupcima i postupcima mirenja;
- e) ako nadležni sud u pisanoj formi zahtijeva, odnosno naloži dostavljanje tih podataka za potrebe ostavinskog, stečajnog postupka i drugog sudskog postupka;
- f) ako nadležni sud ili drugo nadležno tijelo u pisanoj formi zahtijeva, odnosno naloži dostavljanje tih podataka radi izvršenja nad imovinom korisnika leasinga, odnosno drugog nosioca prava iz ugovora o leasingu ili nad imovinom trećih lica;
- g) ako nadležno tijelo koje obavlja poslove nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, te premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, ili nadzor parkiranja vozila na mjestima na kojima je parkiranje vremenski ograničeno, kao i pravno lice koje obavlja komunalne poslove, u pisanoj formi zahtijeva predočenje tih podataka u svrhu izvršenja svojih ovlaštenja;

- h) ako se ti podaci dostavljaju Agenciji za potrebe nadzora koji u okviru svojih nadležnosti provodi Agencija, odnosno drugo nadzorno tijelo;
- i) ako se ti podaci dostavljaju poreznim organima, za potrebe postupaka koje oni provode u okviru svojih nadležnosti;
- j) ako se ti podaci saopćavaju pravnom licu koje se registrovano bavi prikupljanjem i pružanjem podataka o obavezama iz poslova leasinga;
- k) ako je to propisano posebnim zakonom.

(3) Obaveza čuvanja povjerljivih podataka postoji za lica iz stava (1) ovog člana i nakon prestanka rada u leasing društvu, odnosno nakon prestanka svojstva vlasnika leasing društva ili člana organa upravljanja leasing društva, kao i nakon prestanka ugovornog odnosa o obavljanju poslova za leasing društvo.

(4) Nadzorno tijelo, odnosno druga tijela i sudovi smiju podatke koje su prikupili na osnovu stava (2) ovog člana upotrijebiti isključivo u svrhu zbog koje su prikupljeni.

Član 83e.

Prikupljanje, vođenje i upotreba povjerljivih podataka

Leasing društva prikupljaju, obrađuju, čuvaju, dostavljaju i upotrebljavaju povjerljive podatke iz člana 83c. ovog Zakona, u skladu s propisima koji uređuju zaštitu ličnih podataka i ostalim propisima o zaštiti podataka.“

Član 19.

U članu 85. iza stava (3) dodaju se novi st. (4), (5), (6) i (7) koji glase:

"(4) Prije donošenja odluke o likvidaciji leasing društva, uprava i nadzorni odbor leasing društva dužni su obaviti prethodne konsultacije sa Agencijom.

(5) Likvidatori su dužni obavijestiti Agenciju o odluci o likvidaciji leasing društva u roku od tri dana od dana njenog donošenja.

(6) Likvidatori leasing društva dužni su okončati poslove koji su u toku, naplatiti potraživanja, unovčiti imovinu leasing društva i podmiriti obaveze prema povjeriocima te eventualni ostatak imovine podijeliti vlasnicima leasing društva.

(7) Izuzetno, u mjeri u kojoj to zahtijeva provođenje likvidacije, likvidatori mogu ugovoriti nove poslove.“

Član 20.

U članu 91. naziv „Prekršaji leasing društva“ mijenja se i glasi: „Teži prekršaji leasing društva“.

U stavu 1. iznos: „1.000,00 do 15.000,00“ zamjenjuje se iznosom „5.000,00 do 20.000,00“

Iza tačke c) dodaju se nove tač. d) i e) koje glase:

„ d) ne postupi u skladu sa članom 15a. ovog Zakona

e) prilikom imenovanja člana uprave ne pribavi saglasnost Agencije u skladu sa članom 30. stav (3) ovog Zakona.“

Dosadašnje tač. d) i e) postaju tač. f) i g).

Iza dosadašnje tačke e) koja postaje tačka g) dodaju se nove tač. h) i i) koje glase:
„h) ne postupa u skladu sa članom 60. ovog Zakona;
i) teže krši pravila o upravljanju rizicima iz člana 62. ovog Zakona;“

Dosadašnje tač. f), g), h) i i). postaju tač. j), k), l) i m).

St. (2) i (3) se brišu.

Član 21.

Iza člana 91. dodaje se novi član 91a. koji glasi:

„Član 91a.

Lakši prekršaji leasing društva

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 7.000,00 KM kaznit će se za prekršaj leasing društvo ako:

- a) prilikom izbora članova nadzornog odbora postupi suprotno odredbama čl. 24. i 25. ovog Zakona;
- b) član uprave nije u radnom odnosu u skladu sa odredbom člana 29. stav (5) ovog Zakona;
- c) ne učini dostupnim informacije iz člana 33. ovog Zakona;
- d) ugovor o leasingu nije sastavljen u skladu s odredbama čl. 36. do 38. ovog Zakona;
- e) ne obavijesti dobavljača predmeta leasinga u skladu s odredbama člana 40. ovog Zakona;
- f) ne postupa u skladu sa članom 60a. ovog Zakona;
- g) ne postupa u skladu sa članom 60b. ovog Zakona;
- h) ne izvijesti Agenciju u skladu s odredbama člana 68. ovog Zakona;
- i) ne dostavi informacije Agenciji u skladu s odredbama člana 75. ovog Zakona
- j) ne postupa u skladu sa članom 85. stav (4) ovog Zakona.“

Član 22.

U članu 92. stav 1) riječi: „1.000,00 do 15.000,00“ zamjenjuju se riječima: „2.000,00 do 7.000,00“.

Stav (2) se briše.

Član 23.

Iza člana 92. dodaju se novi čl. 92a. i 92b. koji glase:

„Član 92a.

Prekršaji odgovornih lica u leasing društvu i banci

(1) Odgovorno lice u leasing društvu kaznit će se za prekršaje:

- a) iz člana 91. ovog Zakona, novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 5.000,00 KM
- b) iz člana 91a. ovog Zakona, novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000,00 KM.

(2) Odgovorno lice u banci kaznit će se za prekršaje iz člana 92. ovog Zakona novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000,00 KM.

Član 92b.

Korisnici leasinga (fizičko ili pravno lice)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 KM kaznit će se fizičko lice - korisnik leasinga koje je zaključio ugovor o leasingu sa pravnim licem registrovanim izvan teritorije BiH.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 7.000,00 KM kaznit će se pravno lice - korisnik leasinga koje je zaključilo ugovor o leasingu sa pravnim licem registrovanim izvan teritorije BiH.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 KM kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu - korisniku leasinga za prekršaj iz stava (2) ovog člana."

Član 24.

U članu 93. stav (1) riječi: „500,00 do 1.500,00“ zamjenjuju se riječima: „1.500,00 do 5.000,00“.

U stavu (2) riječi: „koje je bilo u mandatu“ brišu se, a riječi: „300,00 do 1.000,00“ zamjenjuju se riječima: „1.000,00 do 3.000,00“.

Član 25.

Iza člana 93. dodaje se novi čl. 93a. koji glasi:

„Član 93a.

Prekršaji članova Uprave leasing društva i nadzornog odbora

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se izvršni direktori - članovi Uprave leasing društva, ako ne vode poslove leasing društva iz svoje nadležnosti, u skladu sa članom 31. ovog Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se članovi Nadzornog odbora ako ne postupe u skladu sa članom 27. ovog Zakona."

Član 26.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o leasingu je u članu III. 1. tačka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članu IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje propisa o finansijama, a Parlament Federacije BiH uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U periodu od stupanja na snagu Zakona o leasingu i početka nadzora leasing društava od strane Agencije za bankarstvo Federacije BiH, konstatovano je da je postojeći Zakon o leasingu (u daljem tekstu Zakon) nedorečen u kontekstu detaljnijeg definiranja postupka oduzimanja dozvole za obavljanje poslova leasinga i daljnjeg poslovanja leasing društava kojima je oduzeta dozvola, potrebe za nadzorom drugih pravnih lica za koja postoje saznanja i dokazi da obavljaju poslove leasinga, detaljnije definiranje ugovora o leasingu u odnosu na ugovor o zakupu, definiranje minimalnih organizacionih zahtjeva i izdvajanje poslovnih procesa leasing društva. Izmjene su kreirane u skladu sa nedostacima i nelogičnostima zakonske regulative konstatovane u toku dosadašnjeg nadzora, druge zakonske regulative kao što su Zakon o obligacionim odnosima i Zakon o likvidacionom postupku. Dio izmjena Zakona koji se odnosi na detaljnije definiranje pojma ugovora o leasingu je kreiran po osnovu preporuka koje su date od strane tima MMF-a i Svjetske banke u okviru Programa procjene finansijske stabilnosti BiH (FSAP).

III. USKLAĐENOST SA EVROPSKIM DIREKTIVAMA

Ovim zakonom ne vrši se usklađivanje sa EU direktivama, s obzirom da se radi o izmjenama i dopunama zakona radi redefiniranja pojedinih odredbi u Zakonu čije je provođenje bilo otežano radi nedorečenosti ovog zakona kao i uvođenje novih normi radi lakše provedbe Zakona. Također, oblast leasinga nije direktno uređena EU direktivama.

IV. OBRAZLOŽENJE PO POJEDINIM ČLANOVIMA

Član 1. Prijedlogom dopune člana 2. Zakona o leasingu bi se omogućilo zaključenje ugovora o leasingu kod kojih u trenutku zaključenja ugovora predmet leasinga (pokretna ili nepokretna stvar) još uvijek ne postoji, ali je poznat (npr. proizvodnja specifične opreme po narudžbi koja će se davati u leasing, izgradnja građevinskog objekta koji će se nakon izgradnje finansirati putem leasing ugovora i sl.). Navedeno podrazumijeva da se ovakva vrsta ugovora o leasingu aktivira stavljanjem u upotrebu finansiranih predmeta leasinga.

Smatramo da bi navedena izmjena mogla doprinijeti daljnjem razvoju leasing tržišta i drugih privrednih grana (npr. građevinarstvo), što bi u konačnici moglo imati utjecaja i na cjelokupan razvoj privrednih aktivnosti u FBiH.

Član 2. Dopuna člana 5. Zakona o leasingu sa stavovima (5), (6), (7) i (8) kojima su uvedene definicije direktnog, indirektnog i povratnog leasinga je kreirana iz razloga detaljnijeg definiranja leasing ugovora i ista je neophodna za sve pravne subjekte koji obavljaju poslove leasinga.

Član 3. Odredbe postojećeg člana 5a. stav (1) su nepotrebne s obzirom da se dopunom člana 52. prijedloga izmjena i dopuna detaljnije definira ugovor o operativnom leasingu, kao i razlika između ugovora o operativnom leasingu i ugovora o zakupu. Odredbe člana 5a. stav (2) su bitne sa aspekta supervizije kvaliteta postupanja leasing društava sa ugovornim odredbama, Zakonom o obligacionim odnosima i dobrom poslovnom praksom, te smatramo da ga je potrebno zadržati u istom obliku.

Član 4. Izmjene člana 15. stav (1) tačka (b) i (c) su inicirane sa ciljem produženja rokova definiranih postojećim odredbama Zakona (6 mjeseci), iz razloga kompleksnosti i nepredvidivog vremenskog roka završetka svih aktivnosti na registraciji firmi, kao i po osnovu stvaranja drugih pretpostavki za otpočinjanje poslovanja (IT infrastruktura, kadrovski uslovi i sl.). Pored navedenog, rok od 6 mjeseci za neobavljanje poslova leasinga je kratak rok, s obzirom da je u pojedinim situacijama vlasnicima potreban duži rok za donošenje konačne odluke o prestanku ili nastavku poslovanja (npr. prodaja društva, prodaja portfolija i sl.).

Član 5. Uvođenjem novog člana 15a. Zakona bi se detaljnije definirao način provođenja odluke vlasnika leasing društva o prestanku poslovanja kao leasing društvo i nastavku poslovanja kao drugo privredno društvo za koje nije potrebna posebna saglasnost. Navedenim bi se izbjegao proces likvidacije leasing društva u slučaju ispunjenja definiranih uslova, kao i izbjegavanje preregistracije leasing društva kod registracionog suda bez saglasnosti Agencije, što je bila praksa u prethodnim periodima nadzora.

Član 6. U procesu nadzora uočeno je da su pojedina leasing društva davala ovlaštenja prokuristima koja su bila veća od pojedinačnih ovlaštenja članova uprave leasing društva, što je uzrokovalo značajan operativni rizik u poslovanju leasing društva. Navedeno je utjecalo na potrebu dopune člana 29. Zakona, st. (6) i (7) kojim se detaljnije definira davanje ovlaštenja prokuristima za zastupanje leasing društva i uslova po kojima se prokura može dodijeliti.

Član 7. Izmjene člana 30. Zakona o leasingu su inicirane konstatacijama iz nadzora leasing društava u proteklom periodu u smislu detaljnijeg definiranja uslova koje članovi uprave leasing društva treba da ispunjavaju, kao i da osoba koja je imenovana za člana uprave leasing društva treba dobiti prethodnu saglasnost Agencije. Uvođenjem novih čl. 30a.-30d. detaljno bi bio propisan proces izdavanja saglasnosti za imenovanje člana uprave leasing društva, odbijanje i ukidanje saglasnosti, te pravne posljedice ukidanja saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave leasing društva.

Pojedini članovi uprave leasing društava su bili imenovani kao prokuristi u drugim pravnim licima (obično povezana lica leasing društva), što može uzrokovati donošenje odluka od strane lica koja su u sukobu interesa, kao i značajnu koncentraciju ovlaštenja u jednom licu.

Član 8. Dopuna člana 48. Zakona o leasingu je inicirana činjenicom da se leasing društva učestalo susreću sa problemom prekršajnih kazni koje se izdaju na ime leasing društva i odgovornih lica mada isti nisu, niti mogu biti odgovorni za prekršaje koje počini korisnik leasinga. Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH određuje da je

vlasnik odgovoran za sve prekršaje koje napravi korisnik leasinga (produženje registracije, nevraćanje registarskih tablica u roku od 30 dana i sl).

Također, kada davalac leasinga oduzme predmet leasinga zbog neplaćanja, a korisnik leasinga nije izmirio porezne obaveze ili obaveze za prekršaje koje je počinio u prethodnom periodu, u skladu sa Zakonom o prekršajima, nadležni MUP-ovi ne dozvoljavaju leasing društvu registraciju vraćenog predmeta leasinga, dok prethodni korisnik leasinga ne izmiri navedene obaveze. Naprijed navedeno leasing društvima stvara ekonomski trošak, te trošak vremena i resursa. Napominjemo da su predložene izmjene usaglašene i sa sudskom praksom u BiH.

Član 9. Dopuna člana 52. Zakona o leasingu je neophodna iz razloga jer se na tržištu pojavljuju drugi pravni subjekti koji bez dozvole Agencije za bankarstvo zaključuju ugovore o zakupu, koji po svojoj suštini predstavljaju uglavnom ugovore o operativnom leasingu. U skladu sa navedenom pojavom, pojavila se potreba za detaljnijim definiranjem pojma ugovora o (operativnom) leasingu. Prethodno navedene aspekte je neophodno dodatno urediti dopunama Zakona o leasingu, sa ciljem potpune kontrole svih leasing ugovora na tržištu FBiH, kao i smanjenja mogućnosti nastanka nelojalne konkurencije i uređenja leasing tržišta. Pored postojećih zakonskih odredbi i međunarodnih računovodstvenih standarda, detaljnije definiranje leasing ugovora će olakšati pravni proces suzbijanja nelojalne konkurencije, uređenja leasing tržišta i zaštite potrošača leasing usluga.

Iz dostupne literature i odredbi Zakona o obligacionom odnosu zaključeno je da ugovor o operativnom leasingu karakterišu striktno definirane odredbe istog po osnovu dužine trajanja, obeštećenja kod prijevremenog raskida ugovora, kaznene odredbe kod neredovnog plaćanja, obaveze po osnovu upotrebe i održavanja imovine, davanja u podleasing imovine, definirane uslove za produženje ugovora, definirane instrumente osiguranja (jamčevina/garantni depozit) i uslove povrata istih, definirane odredbe koje opisuju kršenje ugovornih odredbi ("default conditions"). U skladu sa postojećim odredbama Zakona o leasingu (kao i u dostupnoj literaturi), jedna od karakteristika ugovora o leasingu je da isti ne može biti jednostrano raskinut od strane vlasnika imovine ukoliko korisnik poštuje odredbe ugovora, kao i da u ugovorima operativnog leasinga ne postoji klauzula automatskog produženja perioda korištenja imovine.

Ugovor o zakupu predstavlja vrstu ugovoru u kojem nisu striktno definirane prethodno navedene klauzule ("ležernije klauzule ugovora"), sa mogućnošću prijevremenog raskida bez kaznenih odredbi (penala) i od obje ugovorne strane (bez striktno definiranih uslova) uz određeni period najave (obično 30 dana). Zbog toga se u stručnoj literaturi ovakvi ugovori često nazivaju "month-to-month contracts" i u istoj se navodi da ugovor o operativnom leasingu prerasta u ugovor o zakupu u slučaju da nakon formalnog isteka ugovora korisnik još uvijek koristi imovinu, sve do potpisivanja novog ugovora o operativnom leasingu.

Član 10. Izmjena člana 55. stav (1) Zakona o leasingu je inicirana činjenicom da se leasing društva učestalo susreću sa problemom povrata (izuzimanja) predmeta leasinga u slučaju prijevremenog raskida ugovora koji je uzrokovan nepoštovanjem ugovornih odredbi od strane korisnika leasinga (slučajevi definirani odredbama člana 54. stav (1) i (2) Zakona o leasingu). Izmjena bi doprinijela olakšanom ulasku u posjed predmeta leasinga, s obzirom na vlasničko pravo kojim leasing društvo raspolaže nad istim.

Članom 371. stav (3) Zakona o stvarnim pravima FBiH je definirano: "U slučaju kolizije odredbi ovog zakona sa odredbama drugog propisa primjenjivat će se odredbe ovog zakona". Navedeno ukazuje da je Zakon o stvarnim pravima "lex specialis" i u svim

slučajevima se moraju poštovati odredbe istog. Izmjenama člana 55. stav (1) Zakona o leasingu bi se ispoštovale odredbe člana 329. stav (4) Zakona o stvarnim pravima.

Član 11. Dopuna člana 58. stav (3) Zakona o leasingu je inicirana usklađivanjem odredbi Zakona o leasingu sa Okvirnim zakonom o zalozima. Postojećim članom 58. stav (3) Zakona o leasingu nije definirana obaveza registracije prava na osnovu ugovora o leasingu u registru zaloga. Stavom 3. ovog člana ta obaveza se uvodi. Predložene izmjene su bitne iz razloga što postojeće odredbe mogu dovesti u pitanje sudsku praksu vraćanja predmeta leasinga putem potvrde iz Registra zaloga (posebno vlasničko pravo). Dopunom bi se pokretni predmeti leasinga za koje nije propisana obavezna godišnja registracija i dalje evidentirali u Registru zaloga, dok bi se predmeti leasinga za koje je propisana obavezna godišnja registracija evidentirali u vlasničkoj evidenciji i u registru zaloga. Pored navedene argumentacije, obaveza registracije prava u Registru zaloga za sve pokretne predmete leasinga je neophodna i radi drugih povjerilaca koji koriste podatke iz Registra zaloga prilikom provjere i odobravanja kreditnih i drugih aktivnosti (transparentnost podataka o založenoj imovini pravnih i fizičkih lica).

Član 12. Izmjena člana 59. stav (2) Zakona o leasingu je inicirana činjenicom da je postojeći rok od 30 dana u praksi često nemoguće provesti iz razloga jer utvrđivanje razreza i plaćanja poreza na promet nekretnina, kao preduslova za uknjižbu davaoca leasinga, zahtijeva duži vremenski period, te se sada predlaže rok od 60 dana.

Član 13. Uvođenje novog stava 2) člana 60. Zakona se odnosi na detaljnije definiranje procesa, postupaka, metoda i tehnika za identificiranje, mjerenje i procjenu rizika kojima je leasing društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

Član 14. Uvođenjem novog člana 60a. Zakona je definirana obaveza uspostave minimuma organizacionih zahtjeva u leasing društvima, sa ciljem uspostave osnovnih funkcija i sistema internih kontrola u ključnim poslovnim procesima. U prethodnom periodu nadzora uočene su slabosti i nedostaci u segmentu uspostave organizacijske strukture leasing društva, na način da u istim nije bio angažovan adekvatan broj zaposlenika kojim bi se zadovoljili minimalni standardi neophodni za kvalitetan rad finansijske institucije. Navedena pojava je u konačnici uzrokovala značajne operativne i druge rizike za leasing društvo.

Uvođenjem člana 60b. Zakona je definiran proces izdvajanja poslovnih funkcija (eksternalizacija) na druga pravna lica iz razloga jer je u prethodnom periodu nadzora uočena pojava neadekvatnih i nekvalitetnih ugovora o izdvajanju poslovnih procesa, a koji nisu doprinijeli efikasnosti u poslovanju leasing društva. Pored navedenog, opisana pojava je uzrokovala značajne rizike i dodatne troškove u poslovanju leasing društava, kao i izdvajanje poslovnih funkcija koje su u okviru osnovne djelatnosti leasing društva. Leasing društva ne mogu izdvajati poslovne funkcije i procese koje se odnose na obavljanje osnovne djelatnosti za koju je leasing društvo dobilo dozvolu za obavljanje poslova od Agencije. Poslovne procese i funkcije koji predstavljaju prateće funkcije leasing društva mogu izdvajati samo u slučaju ispunjenja uslova definiranih odredbama ovog člana Zakona.

Član 15. Član 70. Zakona dopunjen je sa dvije nove mjere nadzora – preporukom upravi i opomenom. Cilj ovih mjera je da se preventivno utječe na rad leasing društva, odnosno da se može izreći opomena prije izricanja novčanih kazni za učinjene prekršaje, koje su sada

povećane. Napominjemo da se ove mjere već u praksi i koriste, a sada se iste dobivaju i zakonski osnov.

Brisana je mjera nadzora pokretanje prekršajnog postupka, jer je materija prekršaja posebno obrađena u zakonu (dio deveti- prekršajne odredbe).

Član 16. Čl. 78a. i 78b. su detaljno razradili navedene nove mjere nadzora.

Uvođenje novog poglavlja IV. (članovi 83a. i 83b.) je inicirano sa ciljem uvođenja zakonskog uporišta po osnovu nadzora pravnih lica za koje postoji opravdana sumnja da neovlašteno obavljaju poslove leasinga. Nadzor pravnih subjekata koji nemaju dozvolu za obavljanje poslova leasinga je u prethodnom periodu bio definiran podzakonskim aktom Agencije (Odluka o nadzoru, Službene novine FBiH, broj: 46/09), te je neophodno i zakonsko definisati ovu vrstu nadzora. Navedenim izmjenama bi se omogućilo da ukoliko Agencija kod drugih pravnih lica konstatuje da obavljaju poslove leasinga u manjem obimu, istima naloži obustavljanje zaključivanja novih ugovora, dok kod pravnih lica koja su zaključivala leasing ugovore u većem obimu, pored obustavljanja poslova naloži i prijenos ugovora na leasing društva koje posjeduje dozvolu Agencije za obavljanje poslova leasinga. U prethodnim periodima nadzora je uočena pojava zaključivanja leasing ugovora domaćih pravnih lica sa leasing društvima registrovanim izvan teritorije BiH. Čl. 83 a. i 83b. se omogućava nadzor nad korisnicima leasinga koji su zaključili ugovore sa pravnim licima registrovanim izvan teritorije FBiH i definiraju mjere za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti.

Član 17. Uvodi se novi dio u Zakon – Povjerljivi podaci, tako da je u čl. 83c., 83d. i 83 e. razrađeno šta se smatra povjerljivim podacima i navedena su lica koja imaju obavezu čuvati povjerljive podatke. U zakonu su decidno navedeni slučajevi kada se povjerljivi podaci mogu saopćiti, odnosno regulisan je izuzetak od obaveze čuvanja ovih podataka (na zahtjev sudova, poreznih organa, u slučajevima propisanim za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, na zahtjev Agencije i dr.). Propisana je obaveza leasing društva da povjerljive podatke prikupljaju, obrađuju, čuvaju, dostavljaju i upotrebljavaju u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka i drugim propisima koji regulišu ovu materiju.

Član 18. U prethodnim periodima nadzora je uočeno da je proces likvidacije leasing društava nedovoljno definiran, te je u tu svrhu proširen član 85. Zakona koji se detaljnije propisuje navedeni proces.

U prethodnom periodu nadzora leasing društava je konstatovana zakonska nedorečenost pravnih i poslovnih aktivnosti nakon oduzimanja dozvole za obavljanje poslova leasinga. Trenutna situacija na tržištu FBiH je da je preko 350 miliona KM portfolija (koji se odnosi na leasing ugovore ili ugovore zajma koji su zaključeni od strane leasing društava) bez nadzora Agencije, uslijed oduzimanja dozvole za obavljanje poslova leasinga i nepokretanja pravnih aktivnosti prijenosa/prodaje portfolija na druga leasing društva i likvidacije leasing društava. U navedenom kontekstu je kreirana dopuna člana 15. i člana 85. Zakona o leasingu, kojim se detaljnije definiraju pravne i druge aktivnosti nakon oduzimanja dozvole za obavljanje poslova leasinga.

Član 19. Prekršajne odredbe sada su uređene na način da su posebno regulisani teži prekršaji, posebno lakši prekršaji, te posebno prekršaji odgovornih lica. Također su dopunjeni prekršaji i za slučajeve predviđene i izmjenama i dopunama ovog zakona. Izvršeno je usaglašavanje sa novim Zakonom o prekršajima. Svi navedeni prekršaji su povećani i to:

- dosadašnji „teži“ prekršaji leasing društva sa 1.000,00-15.000,00 na 5.000,00 do 20.000,00 KM
- „lakši“ prekršaji leasing društva sa 700,00 do 5.000,00 na 2.000,00 do 7.000,00 KM
- prekršaji banaka sa 1.000,00-15.000,00 na 2.000,00 do 7.000,00 KM
- prekršaji odgovornih lica sa 500,00 do 3.000,00 na 1.000,00 do 3.000,00 KM (lakši), odnosno 1.500,00 do 5.000,00 KM (teži)
- prekršaji ostalih lica sa 500,00 do 1.500,00 na 1.500,00 do 5.000,00 KM, a njihova odgovorna lica sa 300,00 do 1.000,00 na 1.000,00 do 3.000,00 KM.

Novina je i to da su uvedeni prekršaji i za korisnike leasinga koji sklapaju ugovore sa stranim pravnim licima, koji nisu registrovani na teritoriji F BiH, kao i prekršaji za izvršne direktore- članove uprave leasing društva, te članove Nadzornog odbora, što do sada nije bio slučaj.

Predviđene su novčane kazne za:

- korisnike leasinga u iznosu od 1.000,00-3.000,00 KM za fizička, odnosno 2.000,00 do 7.000,00 KM za pravna lica (uključujući i odgovorno lice u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 KM).
- Izvršne direktore- članove uprave u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 KM
- članove nadzornog odbora u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 KM.

ZAKON O LEASINGU
TEKST ODREDBI KOJE SE MIJENJAJU
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 85/08, 39/09, 65/13)

Član 2.
Definicije

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) "**Agencija**" - Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine,
- b) "**Akontacijska naknada**" - iznos unaprijed plaćene leasing naknade kod operativnog leasinga kojom se umanjuje obaveza za ukupnu leasing naknadu,
- c) "**Leasing naknada**" - je novčani iznos koji plaća korisnik leasinga na osnovu posjedovanja i korištenja predmeta leasinga,
- d) "**Predmet leasinga**" - je pokretna ili nepokretna stvar u skladu sa propisima koji uređuju vlasništvo, odnosno druga stvarna prava,
- e) "**Podružnica**" - organizacioni dio leasing društva koja nema svojstvo pravnog lica, ali može obavljati sve poslove u okviru djelatnosti društva upisane u sudski registar i pri tome sticati prava i preuzimati obaveze u ime i za račun društva,
- f) "**Registar zaloge**" - registar zaloge nad pokretnim stvarima u Bosni i Hercegovini,
- g) "**Značajan vlasnički interes**" - bilo koji vlasnički udio pravnog ili fizičkog lica koje posjeduje više od 10% kapitala leasing društva ili drugog pravnog lica.

Član 5.
Poslovi leasinga

(1) Leasing je pravni posao u kojem davalac leasinga prenosi pravo posjedovanja i korištenja predmeta leasinga na korisnika leasinga na određeni vremenski rok, a zauzvrat korisnik leasinga se obavezuje da mu za to plaća ugovorenu leasing naknadu.

(2) Posao leasinga iz stava (1) ovog člana, s obzirom na svoja obilježja, može biti posao finansijskog leasinga i posao operativnog leasinga.

(3) Finansijski leasing je pravni posao iz stava (1) ovog člana u kojem korisnik leasinga u periodu posjedovanja i korištenja predmeta leasinga plaća ugovorenu leasing naknadu sa opcijom kupovine i sticanja prava vlasništva nad predmetom leasinga i snosi troškove amortizacije predmeta leasinga.

(4) Operativni leasing je pravni posao iz stava (1) ovog člana u kojem korisnik leasinga u periodu posjedovanja i korištenja predmeta leasinga plaća davaocu leasinga određenu naknadu bez opcije kupovine i sticanja prava vlasništva nad predmetom leasinga, a davalac leasinga snosi troškove amortizacije predmeta leasinga.

"Član 5a.

(1) Na ugovor o operativnom leasingu primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi i druga zakonska regulativa koja uređuje ovu oblast, u slučajevima koje ovaj Zakon ne uređuje.

(2) Na pitanja zaštite korisnika po ugovorima o operativnom leasingu primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita potrošača i obligacioni odnosi, kao i podzakonski akti Agencije."

Član 15.
Oduzimanje dozvole za obavljanje poslova leasinga

(1) Agencija će rješenjem oduzeti dozvolu za obavljanje poslova leasinga ako:
a) leasing društvo podnese zahtjev za oduzimanje dozvole,

- b) leasing društvo ne počne poslovati u roku od šest mjeseci od dana izdavanja dozvole za obavljanje poslova leasinga,
- c) leasing društvo ne obavlja poslove leasinga u periodu dužem od šest mjeseci,
- d) leasing društvo prestane ispunjavati uvjete na osnovu kojih je dobilo dozvolu za obavljanje poslova leasinga,
- e) je leasing društvo dobilo dozvolu za obavljanje poslova leasinga na osnovu neistinite dokumentacije i podataka kojima je Agencija dovedena u zabludu,
- f) leasing društvo onemogućiti Agenciji vršenje nadzora nad svojim poslovanjem,
- g) leasing društvo u roku utvrđenom aktom Agencije ne postupi po nalogu za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u svom poslovanju.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana Agencija je dužna dostaviti leasing društvu u roku od osam dana od dana njegovog donošenja.

(3) Leasing društvo ne smije sklapati nove poslove u vezi sa obavljanjem poslova leasinga od dana dostave rješenja iz stava (1) ovog člana, osim onih poslova kojima se osigurava prestanak leasing društva na način određen ovim Zakonom.

(4) Rješenje iz stava (1) ovog člana Agencija je dužna objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i dostaviti ga nadležnom sudu u svrhu pokretanja likvidacionog postupka, najkasnije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja leasing društvu.

Član 29.

Uprava leasing društva

(1) Upravu leasing društva čine direktor i najmanje jedan izvršni direktor.

(2) Najmanje jedan član uprave leasing društva mora biti državljanin Bosne i Hercegovine.

(3) Najmanje jedan član uprave leasing društva mora znati jedan od jezika u službenoj upotrebi u Federaciji.

(4) Najmanje jedan član uprave mora imati prebivalište u Federaciji.

(5) Članovi uprave leasing društva moraju biti u radnom odnosu u leasing društvu na puno radno vrijeme.

Član 30.

Uvjeti za člana uprave leasing društva

(1) Član uprave leasing društva može biti lice koje ispunjava sljedeće uvjete:

a) ima visoku školsku spremu,

b) ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i iskustvo potrebno za vođenje poslova društva,

c) nije član uprave ili nadzornog odbora drugog leasing društva u Federaciji,

d) nije bilo član uprave ili nadzornog odbora društva nad kojim je pokrenut postupak stečaja u periodu od jedne godine prije uvođenja te mjere,

e) ispunjava ostale uvjete za člana uprave u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

(2) Pod stručnim kvalifikacijama i iskustvom iz stava (1) tačka b) ovog člana podrazumijeva se najmanje dvogodišnje iskustvo na poslovima leasinga, odnosno najmanje trogodišnje iskustvo na poslovima u drugim finansijskim institucijama.

Član 48.

Obaveze korisnika leasinga

(1) Korisnik leasinga dužan je preuzeti predmet leasinga na način određen ugovorom o leasingu.

(2) Ukoliko nije drugačije ugovoreno, korisnik leasinga je dužan izvršiti pregled predmeta leasinga kako bi ustanovio da predmet leasinga nema vidljivih nedostataka te pismeno potvrditi dobavljaču predmeta leasinga da je primio predmet leasinga. Od dana

prijema predmeta leasinga, ugovor o leasingu proizvodi dejstvo i od tog dana je korisnik leasinga dužan plaćati leasing naknadu.

(3) Korisnik leasinga dužan je u skladu sa ugovorom ili namjenom predmeta leasinga koristiti predmet leasinga sa pažnjom dobrog privrednika, odnosno domaćina.

(4) Korisnik leasinga dužan je održavati predmet leasinga u dobrom stanju i snositi sve troškove takvog održavanja, ukoliko ugovorom o leasingu nije drugačije određeno.

(5) Gubitak predmeta leasinga ili gubitak njegove funkcije uzrokovan korištenjem predmeta leasinga suprotno st. (3) i (4) ovog člana ne oslobađa korisnika leasinga od njegovih obaveza određenih ugovorom o leasingu.

(6) Korisnik leasinga dužan je davaocu leasinga plaćati naknadu u iznosima, rokovima i na način određen ugovorom o leasingu.

(7) Korisnik leasinga dužan je po prestanku ugovora o leasingu bez odgađanja predmet leasinga vratiti davaocu leasinga na način i u stanju određenim ugovorom o leasingu, osim ako je u skladu sa ugovorom o leasingu ispunio uvjete kojima stiče pravo vlasništva nad predmetom leasinga, pravo produženja ugovora o leasingu ili je za taj predmet leasinga sklopljen novi ugovor o leasingu.

(8) Nakon raskida ugovora o leasingu korisnik leasinga je dužan vratiti predmet leasinga sa svim dijelovima i dodatnim elementima davaocu leasinga ili licu kojeg davalac leasinga odredi.

Član 52.

Primjena odredbi Zakona o obligacionim odnosima

Na pitanja koja nisu regulirana ovim Zakonom, a tiču se prava i obaveza ugovornih strana primjenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima, a naročito odredbe kojima je reguliran ugovor o zakupu.

Član 55.

Efekti raskida ugovora o leasingu i naknada štete

(1) Davalac leasinga koji raskine ugovor o leasingu iz razloga utvrđenih članom 54., st. (1) i (2) ima pravo na povrat predmeta leasinga, kao i pravo na naknadu štete.

(2) Ugovorom o leasingu može se predvidjeti način na koji će se izračunati visina naknade štete, koja ne može prelaziti interese ispunjena ugovora.

(3) Raskidom ugovora iz stava (1) ovog člana korisnik leasinga gubi pravo posjedovanja i korištenja predmeta leasinga, a plaćene leasing naknade neće se smatrati plaćanjem predmeta leasinga i ne daju pravo korisniku leasinga na dio vlasništva nad predmetom leasinga.

Član 58.

Registri

(1) Ako je predmet leasinga nepokretna stvar, za koju posebnim zakonom nije propisana godišnja registracija pravo vlasništva na predmetu leasinga i prava na osnovu ugovora o leasingu nad predmetom leasinga upisuju se u skladu sa propisima kojima su uređeni upisi prava na nekretninama.

(2) Ako je predmet leasinga pokretna stvar, registracija prava na osnovu ugovora o leasingu (posebno vlasničko pravo) vrši se u Registru zaloga u skladu sa propisima kojima se uređuje registracija zaloga.

(3) Ako je predmet leasinga pokretna stvar za koju je posebnim zakonom propisana godišnja registracija, kao npr. motorna vozila, registracija prava vlasništva vrši se u skladu sa zakonom koji definira registraciju vlasništva nad vozilima,

Član 59.

Obaveza upisa

(1) Ako je predmet leasinga pokretna stvar definirana članom 58. stav (2) ovog Zakona davalac leasinga je dužan podnijeti zahtjev za registraciju prava na osnovu ugovora o leasingu (posebno vlasničko pravo) te ostalih podataka iz ugovora o leasingu u skladu sa propisima kojima se uređuje registracija zalogu u roku od sedam dana od isporuke.

(2) Ako su u pitanju nepokretne stvari, davalac usluga leasinga je dužan podnijeti zahtjev za uknjižbu prava vlasništva i prava iz ugovora o leasingu u roku od 30 dana od ispunjenja svih uvjeta za uknjižbu.

(3) Zahtjev za promjenu ili brisanje podataka iz st. (1) i (2) ovog člana iz nadležnog registra davalac leasinga je dužan podnijeti u roku od 15 dana od dana nastupanja činjenica koje su tu promjenu ili brisanje podataka uvjetovale.

Član 60.

Upravljanje rizicima

Leasing društvo mora imati razrađene politike i procedure za identificiranje, mjerenje i praćenje rizika kojima je izloženo u svom poslovanju.

Član 70.

Mjere nadzora

Agencija može izreći sljedeće mjere nadzora nad poslovanjem leasing društva:

- a) otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti,
- b) određivanje dodatnih mjera,
- c) oduzimanje dozvole,
- d) pokretanje prekršajnog postupka.

Član 85.

Likvidacija leasing društva

(1) Likvidacija leasing društva provodi se u skladu sa odredbama Zakona o likvidacionom postupku, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) U slučaju oduzimanja dozvole za obavljanje poslova leasinga, otvara se likvidacioni postupak leasing društva.

(3) U članu 85. mijenja se stav (2) i glasi: "(2) U slučaju oduzimanja dozvole za obavljanje poslova Agencija podnosi prijedlog za otvaranje postupka iz stava (2) ovog člana pred nadležnim sudom."

Član 91.

Prekršaji leasing društva

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj leasing društvo koje:

- a) ne posluje u skladu sa članom 5a. ovog Zakona
- b) obavlja djelatnost suprotno odredbama člana 7. ovog Zakona,
- c) stiče značajan vlasnički interes u drugom pravnom licu suprotno odredbama člana 11. ovog Zakona,
- d) ne posluje u skladu sa članom 32. ovog Zakona,
- e) ne postupa u skladu sa čl. 34. i 59. ovog Zakona,
- f) ne organizira poslovanje i vođenje poslovnih knjiga u skladu sa odredbama člana 63. ovog Zakona,
- g) prilikom imenovanja i angažiranja vanjskog revizora ne postupi u skladu sa odredbama člana 64. ovog Zakona,

h) ne omogući ovlaštenim licima Agencije provođenje nadzora u skladu sa odredbama člana 74. ovog Zakona,

i) ne dostavi izvještaj Agenciji u skladu sa odredbama člana 82. ovog Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj leasing društvo ako:

a) prilikom imenovanja članova uprave postupi suprotno odredbama čl. 29. i 30. ovog Zakona,

b) članovi uprave leasing društva ne ispunjavaju obaveze u skladu sa odredbama člana 31. ovog Zakona,

c) prilikom izbora članova nadzornog odbora postupi suprotno odredbama čl. 24. i 25. ovog Zakona,

d) ne učini dostupnim informacije iz člana 33. ovog Zakona,

e) ugovor o leasingu nije sastavljen u skladu sa odredbama čl. od 36. do 38. ovog Zakona,

f) ne obavijesti dobavljača predmeta leasinga u skladu sa odredbama člana 40. ovog Zakona,

g) teže krši pravila o upravljanju rizicima iz člana 62. ovog Zakona,

h) ne izvijesti Agenciju u skladu sa odredbama člana 68. ovog Zakona,

i) ne dostavi informacije Agenciji u skladu sa odredbama člana 75. ovog Zakona.

(3) Odgovorno lice u leasing društvu kaznit će se za prekršaje iz st. (1) i (2) ovog člana, učinjene u njegovom mandatu, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 93.

Prekršaji ostalih lica

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ili pravno lice koje:

a) obavlja poslove leasinga bez dozvole Agencije za obavljanje poslova leasinga,

b) ne postupi u skladu sa članom 96. stav (3) ovog Zakona,

c) stekne ili poveća značajan vlasnički interes u leasing društvu suprotno odredbama člana 9. ovog Zakona.

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana koje je počinilo pravno lice kaznit će se i odgovorno lice koje je bilo u mandatu u pravnom licu kada je prekršaj učinjen, novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM.